

UNIVERSITIES AND CULTURAL HERITAGE – YLIOPISTOT KULTTUU- RIPERINNÖN VAALIJOINA

Viime vuosina kiinnostus yliopistojen ja korkeakoulutuksen historiaan on lisääntynyt. Alan tutkimusten moninainen aihepiiri liikkuu muun muassa yliopistojen hallinto-historian, tiedepolitiikan, ylioppilasjärjestöjen historian ja tieteen historian vaiheilla. Vuonna 2007 perustettiin myös Suomen yliopisto- ja korkeakouluhistorian tutkimuksen verkosto tukemaan alan tutkimusta sekä kannustamaan yhteistyötä alalla toimivien tutkijoiden välillä.

Näiden tavoitteiden toteuttamiseksi verkosto järjesti Suomen yliopistohistoriallisen tutkimuksen toisen tutkijatapaamisen huhtikuussa Espoon Otaniemessä Teknillisellä korkeakoululla. Yhteistyöverkoston toiminnan merkitys käy hyvin ilmi tapaamisen saamasta suosiosta: siihen osallistui noin 60 tutkijaa ja alasta muuten kiinnostunutta henkilöä Suomesta, Ruotsista, Norjasta, Virosta ja Hollannista. Lisätietoa verkoston toiminnasta löytyy tämän Tekniikan Waiheita -lehden sivuilta, joka on omistettu yliopistojen ja korkeakoulutuksen historialle.

Päivien pääteemoina olivat *Yliopistot kulttuuriperinnön vaalijoina* sekä *Yliopisto ja kaupunki: vuorovaikutusta vai kilpailua?* Kä-sillä olevassa teemanumerossa julkaistaan joukko artikkeleita, jotka perustuvat Otaniemessä kuultuihin esityksiin. Useimmat niistä käsittelevät yliopistojen ja kulttuuriperinnön suhdetta. Ajatus yliopistoista kulttuuriperinnön synnyttäjinä tulee hyvin esiin Steven de Clercqin yliopistomuseoita käsittelevästä artikkelista. Hienovaraisemmin se ilmenee opiskelijoiden karnevaaleissa (joita Johan Sjöberg on tutkinut), patrioottisissa lauluissa (Hanna Enefalk) sekä vuoden 1968 opiskelijaliikkeen perinnössä (Rolf

SISÄLLYS

Pääkirjoitus	3
”Ridicule and Politics: Uppsala Student Carnivals in the 1840s Johan Sjöberg	5
Universitet och kulturarv: Exemplet patriotisk sång Hanna Enefalk	18
”If only we had a railway!” The role of the Finnish railway network in the nation’s technological progress as seen by Ernst Gustaf Palmén Tiina Päivärinne	28
Pykäämisen kyhäysopin tiede ja käytäntö: Teknillisestä korkeakoulusta ja sen edeltäjästä valmistuneet rakennusinsinöörit 1861–2007 Jutta Julkunen	34
Opprør på dagsorden! Effektene av den norske nyhetsdekingningen av de globale protestene i 1968 Rolf Werenskjold	45
Contested Spaces of Novelty and Heritage: Representing and building new universities in post-war Sweden and Britain Henrik Widmark	58
Tutkimus ja opetus	
Research network on the history of university and higher education in Finland (Pieter Dhondt)	67
Museot	
Our world in transition: New challenges for university museums and their parent organisations (Steven W.G. de Clercq)	69
Arvostelut	
Mestarillinen synteesi maailmanhistorian tähänastisista ääriviivoista (Timo Vilén)	74
Uutiset	78
Abstracts	81

Werenskjöld). Yliopistot eivät ole kuitenkaan vain kulttuuriperinnön lähteitä, vaan ne ovat myös hyödyntäneet sitä: esimerkiksi 1900-luvun jälkipuolella perustetut yliopistot sitoivat itsensä omien alueidensa ja koko yliopistolaitoksen historiaan oman asemansa vahvistamiseksi (Henrik Widmark). Teemanumerosta löytyy myös kaksi enemmän tekniikan historiaan painottuvaa artikkelia: Tiina Päivärinne tutkii Suomen varhaista rautatieverkkoa ja tekniikan edistysuskkoa, joka rautateihin liitettiin. Jutta Julkunen taas on paneutunut Teknillisen korkeakoulun rakennusinsinöörien 150-vuotiseen historiaan.

Tutkijatapaamisella juhlistettiin samalla Teknillisen korkeakoulun 100-vuotisjuhlaa. Vuoden 1908 päätöksellä Polyteknillinen Opisto muutettiin Suomen Teknilliseksi Korkeakouluksi, minkä jälkeen Teknillinen korkeakoulu sai oikeuden myöntää tohtorin tutkintoja, oppilaitoksen opettajat saivat professorin arvon ja opiskelijat täydet ylioppilaan oikeudet. Myös Tekniikan Waiheita onnittelee korkeakoulua.

Tutkijatapaamisen järjestäjien puolesta kiitos Suomalais-ruotsalaiselle kulttuurirahastolle, Suomen Akatemialle ja Teknilliselle korkeakoululle tapaamisen rahoittamisesta, ja erityinen kiitos rehtori Matti Pursulalle tämän teemanumeron rahoittamisesta.

**Pieter Dhondt, Sampsa Kaataja
ja Panu Nykänen**

Pieter Dhondt toimi tämän Tekniikan Waiheiden teemanumeron toisena vastaavana toimittajana.

Pieter Dhondt worked as the co-editor of this theme issue of Tekniikan Waiheita.

Tekniikan Waiheita on Tekniikan Historian Seura THS ry:n kustantama aikakauslehti. Lehti ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Lehden tilaushinta on 31 e/ vuosi. Tilaukset ja osoitteenmuutokset: Kimmo Antila, kimmo.antila@uta.fi, tai seuran www-sivujen kautta (www.ths.fi) tai seuran postiosoitteeseen (ks. sivu 2). Tekniikan Historian Seuran jäsenille lehti lähetetään jäsenetuna. Kestotilaus jatkuu ilman eri uudistusta tilauksen peruutukseen asti. Tilauksen voi peruuttaa ilmoittamalla asiasta toimitukselle. Toimitus myy lehden vanhoja irtokappaleita, mikäli niitä on jäljellä. Toimitus- ja ilmoitusmateriaali sähköpostitse osoitteen tw.taitto@ths.fi. Normaali-postissa lähtettävän aineiston kohdalla ota yhteys toimitukseen (ks. toimituksen yhteystiedot s. 2). Lehti vastaanottaa julkaistavaksi kirjoituksia teknologian historian eri aloilta. Aineiston jättö: artikkeleiden osalta ota yhteys päätoimittajaan, muu aineisto numeroon 3/2008 29. elokuuta ja numeroon 4/2008 10. marraskuuta. Lehti ottaa arvosteltavaksi alalta kirjoitettuja julkaisuja, painotuotteita ja näyttelykäsikirjoituksia. Lehti ei palauta pyytämättä lähetettyjä tekstinäytteitä tai valokuvia. Valokuvien käsittelystä pyydetään sopimaan erikseen päätoimittajan kanssa. Artikkelien sisällöstä ja niissä esiintyvistä mielipiteistä vastaa kirjoittaja. Artikkelit tarkastetaan vertaisarviointimenetelmällä. Kuvamateriaalin luovuttaja vastaa kuvien julkaisu-oikeudesta. Yksityiskohtaiset kirjoitus- ja aineisto-ohjeet löytyvät Tekniikan Historian Seuran kotisivuilta <http://www.ths.fi/ohjeet.htm>.